

בתי המשפט

א 025449/06		בית משפט השלום תל אביב-יפו	
01/04/2009	תאריך:	כב' השופט אברהם קסירר	בפני:

בעניין: טרמינל הסעות פרץ בני
 ע"י ב"כ עטרה שינברגר
 נ ג ד
 עירית רמת השרון
 ע"י ב"כ עו"ד יצחק גל-אור
 תובע
 נתבעת

פסק דין

ענייננו בתביעה לנזקי רכוש שנגרמו כנטען לנגרר ולאוטובוס של התובע, לעת שפוגו ע"י הנתבעת, שהיא רשות מקומית.

בהתאם לכתב התביעה : "במהלך חודש אפריל 2004 בין התאריכים 10-11 לאפריל, נלקח ע"י עיריית רמת השרון נגרר של התובע מ.ר. 175080 אשר חנה ונקשר לעמוד ברח' הראשונים ברמת השרון" (סעיף 3 לכתב התביעה).

התובע טוען כי בירר עם מחלקת הפיקוח של הנתבעת להיכן נעלם הנגרר, ומשנמסר לו כי אין לנתבעת כל ידיעה בדבר הנגרר, סבר כי נגנב, והגיש תלונה במשטרה. התובע פעל למציאת הנגרר בכוחות עצמו, ובחודש דצמבר 2004 נמצא הנגרר במוסך גרינברג, מוסך המאחסן רכבים אשר הנתבעת גוררת (להלן: "המוסך" ו/או "מוסך גרינברג"), והושב לתובע כאשר חסרים בו חלקים: יחידת כוננת וגלגל חלופי.

עוד טוען התובע כי כי ביום 1.9.05 גילה שהנתבעת פינתה אוטובוס השייך לו, ממגרש החניה בבית העלמין בקרית שאול (להלן: "המגרש בקרית שאול") והשמידה אותו, בחריגה מסמכות הנתונה לה עפ"י כל דין.

לטענתו, בגין מחדליה ופועלה גרמה הנתבעת לנזקים בסך של 199,317 (בגין גרירת הנגרר והשמדת האוטובוס).

להוכחת נזקיו הגיש התובע חוות דעת השמאי מר ראובן משה, אשר העריך את הנזק שנגרם לנגרר בסך של 1,689.23 ₪ ואת שווי האוטובוס בסך של 70,000 ₪ בתוספת מע"מ.

בכתב הגנתה הכחישה הנתבעת את נסיבות האירוע, החבות והנזק. לטענה, היה זה מחובתה על פי דין לסלק את הנגרר, אשר היווה מכשול בדרך הרבים וסכנה להולכי הרגל במדרכה ולנהגים בכביש. כן טענה הנתבעת כי האוטובוס נמצא ע"י פקחי העירייה כשהוא נטוש כ"גרוטאה" כאשר חלונותיו ודלתותיו שבורים ופרוצים וללא לוחית זיהוי וכתוצאה מכך, ביצעה פינוי למקום ריכוז, שם הוחזק שבועיים ומשלא נמצא לו מבקש הוא הועבר להשמדה ופירוק.

מטעם התובע העידו: התובע בעצמו; מר נתן אהרונ - מנהל גרר נתן; מר הרצל דמרי; מר משה ראובן – שמאי רכב. כן הוגשו מסמכים ותמונות. מטעם הנתבעת העידו: מר אבנר סער - מנהל מח' הפיקוח של נתבעת; ומר אברהם עזרא - פקח מטעם הנתבעת. כן הוגשו מסמכים ותמונות.

העובדות שהוכחו כדבעי והצריכות לענייננו:

1. התובע הינו הבעלים של "טרמינל הסעים" - חברה העוסקת בהסעת עובדים לאתרי בניה (עדות התובע בעמ' 16 לפרוטוקול).
2. בין 10.4.04 ל- 11.4.04 נגרר ע"י הנתבעת נגרר מ.ר. 175080 השייך לתובע, אשר חנה על הכביש ברח' הראשונים ברמת השרון, במשך כחדש ימים, כשהוא קשור לעמוד שהיה על המדרכה. "כחול לבן על הכביש וקשור לעמוד שהיה על המדרכה". (עדות ראשית התובע ועדותו בעמוד 16 לפרוטוקול).
3. הנגרר נגרר למוסך גרינברג, שם שהה כשמונה חודשים, עד למועד בו הושב לתובע, מבלי שהנתבעת טרחה ליידע את התובע בדבר גרירת הנגרר ואחסנתו במוסך: "על הגרור שהיה קשור למדרכה... היה מס' רישוי והוא נגרר למוסך לשמירה" (עדות מר סער בעמ' 17 לפרוטוקול). "באתי לפיקוח ושאלתי הם אמרו שהם לא לוקח לאף אחד נגררים, הגשתי במשטרה תלונה על גניבה " (עדות התובע בעמ' 16 לפרוטוקול). "הנגרר עמד אצלי במגרש 8 חודשים... ובעל הרכב לא הגיע לבקש אותו. אחרי 8 חודשים הוא פרץ אלי שגנבתי אותו, אח"כ הוא בא לקח אותו והלך" (עדות מר נתן בעמ' 7 לפרוטוקול).
4. ביום 1.9.05 גילה התובע כי הנתבעת פינתה גם אוטובוס השייך לו, אשר חנה במגרש בקרית שאול במצב מוזנח ולא מזוהה, כאשר חלונותיו ודלתותיו שבורים ופרוצים וללא לוחיות זיהוי לפנים ומאחור: "האוטובוס היה בקרית שאול, בחלקה הצבאית. יש שם חניון אספלט הוא עמד שם, אבל ליד בתים במקום שומם בצד שמאל. הבאתי 3 גריסטים ואין אויר בגלגלים הם לא רצו לגרור כי זו גרוטאה אמיתית, כולה שבורה, כל הצמיגים קרועים, שמשות שבורות ומראות, לא השאירו כלום. היה גם חג נדמה לי אז הילדים פצצו את האוטובוס. (עדות מר נתן בעמ' 8-9 לפרוטוקול). "האוטובוס היה פרוץ מסביבו היו המון זכוכיות כל החלונות מנופצות, בתוך האוטובוס לא היה שום המעיד על שימוש..." (עדות מר אברהם עזרא בעמוד 27 לפרוטוקול).

5. הנתבעת ו/או מי מטעמה התמהמהו כחודש ימים עד שנגרר האוטובוס. לצורך גרירת האוטובוס שכרה הנתבעת את שירותיו של "גרר נתן", אשר שכר את שירותיו של "גרר עוודד": "בגלל שאני לא יכול לגרור משכתי את זה כמעט שבועיים. אחרי שבועיים הבאי עוד גריסיט שאמר לי יקח לו זמן לגרור וכך זה היה". "זה נגרר כמעט חודש לאחר מכן". (עדות מר נתן בעמ' 8, 9 לפרוטוקול). לאחר הגרירה הועבר האוטובוס לפירוק והשמדה.
6. האוטובוס, אשר שימש את עיריית באר שבע עד למועד סגירת התחבורה הציבורית (עדות הרצל דמרי בעמ' 10 לפרוטוקול), נרכש ע"י התובע במהלך חודש מאי 2005 במחיר של 46,800 (כולל מע"מ) (ראה חשבונית קניית האוטובוס מיום 5.5.05 המצ"ב כנספח ג' לעדות ראשית התובע) ונגרר על ידו לרמת השרון בתחילת יולי 2005. (ראה חשבונית מס' גרר אמריקה מיום 4.7.05 מצב כנפח ד' לעדות ראשית התובע): "יש הבדלים בתאריכים כי, אני רכשתי מהבן אדם שלמתי לו והרכבים עמדו בב"ש תקופה עד שלקחתי אותם, לא זוכר כמה זמן, לא יום ולא יומיים". (עדות התובע בעמ' 19 לפרוטוקול). שנת ייצור האוטובוס 1993 (עדות התובע בעמ' 18 לפרוטוקול, חוות דעת שמאי הרכב מטעם התובע, מר משה ראובן ועדותו בעמ' 14 לפרוטוקול).

עיקרי טענות הצדדים

התובע, בעיקרי דבריו בסיכומים, טוען כי בין 10.4.04 ל- 11.4.04 גררה הנתבעת את הנגרר, אשר חנה ונקשר לעמוד ברחוב הראשונים ברמת השרון. לטענתו, הוא בירר עם מחלקת הפיקוח של הנתבעת להיכן נעלם הנגרר, אך מאחר והודיעו לו כי אין להם כל ידיעה בדבר הנגרר, סבר כי נגנב, והגיש תלונה במשטרה. טוען התובע כי פעל למציאת הנגרר בכוחות עצמו, ובחודש דצמבר 2004 נמצא הנגרר במוסך גרינברג. לטענת התובע, הנגרר נמצא זרוק במוסך, ללא שמירה הולמת, נגרמו לו נזקים רבים, בחלוף שמונת החודשים ונגנבו ממנו חלקים. עוד טוען התובע כי הנגרר הושב לידו ללא שנדרש לשלם דו"ח כלשהו בגין אחסון ו/או גרירה. לטענתו, הנתבעת פעלה שלא כדין ומשכך, חבה בגין הנזק שנגרם לנגרר, בעת שהותו במוסך, בסך 1,689.23 ₪.

מוסיף התובע וטוען בעיקרי דבריו בסיכומים כי בכך לא תמו תלאותיו וכי הנתבעת פינתה גם אוטובוס השייך לו והשמדה אותו, בחריגה מסמכות הנתונה לה, הקבועה [בחוק שמירת הניקיון](#) [התשמ"ד – 1984](#) (להלן: "[חוק שמירת הניקיון](#)" ו/או "החוק").

לטענת התובע, במהלך חודש יולי 2005 נרכש על ידו האוטובוס, אשר שימש את עיריית באר שבע, במחיר של 46,800 (כולל מע"מ). לטענתו, האוטובוס נבדק על ידו בעת הרכישה ולאחר מכן, נגרר לרמת השרון. התובע טוען כי האוטובוס הוחנה ברח' הראשונים ברמת השרון, עד שהתובע ישימושו ויכניסו למעגל העבודה, ובעודו חונה ברח' הראשונים, הנתבעת ו/או מי מטעמה רשמה דו"ח בגין חנייתו שלא כדין. מוסיף התובע וטוען כי לאחר שפקחי הנתבעת פנו אליו ודרשו כי יעביר את האוטובוס למקום חניה מוסדר, החנה התובע את האוטובוס במגרש החנייה בבית העלמין בקרית שאול. עוד טוען התובע כי הוא בדק את מצב האוטובוס מידי מספר ימים, ומצאו תקין לחלוטין. מוסיף התובע וטוען כי ביום 1.9.05 כאשר ניגש למגרש החניה על מנת לשנע את

האוטובוס, גילה כי האוטובוס נעלם, ומוכר הפרחים בכניסה לבית העלמין, מר בובליל אברהם ז"ל (אשר הוזמן כעד, ונפטר מס' ימים לפני הדיון) הודיע לו כי האוטובוס נגרר ע"י "גרר נתן", בנוכחות פקחי הנתבעת. התובע טוען כי פנה, בו ביום, למשרדי הפיקוח של הנתבעת, ושם אחד מפקחי הנתבעת רשם את פרטיו והודיע לו כי האוטובוס נגרר. עוד טוען התובע כי גם מי מטעם גרר נתן נכח במקום והודיע כי האוטובוס נגרר על ידו, ובתמורה לסך של 1000 ₪ יושב לתובע. לטענתו, חרף פניותיו החוזרות ונשנות למח' הפיקוח, לא מצא שם איש והוא לא קיבל כל הודעה בדבר האוטובוס. מוסיף התובע וטוען כי ביום 4.9.05 כאשר טלפן למח' הפיקוח הובהר לו כי האוטובוס נגרר ע"י גרר נתן, אשר שכר את שירותיו של "גרר עודד". לטענתו, מבירור שערך עם "גרר עודד" נמסר לו כי האוטובוס נמכר, בו ביום, לצורך פירוק. התובע טוען בסיכומיו כי בגין מחדליה ופועלה, גרמה הנתבעת נזקים לתובע (בגין סכום שווי האוטובוס והעסקת קבלני משנה על מנת לעמוד בהתחייבויות בהעסקת נוסעים).

הנתבעת טוענת בעיקרי דבריה בסיכומים כי הנגרר הוצב בשטח ציבורי, על מדרכה ברח' הראשונים, דבר שהיווה מכשול ברשות הרבים וסכנה הן להולכי הרגל על המדרכה והן לנהגים בכביש. כן טוענת הנתבעת כי גם אם נגרם נזק לנגרר, כטענת התובע, הרי שהוא נגרם בעת שהנגרר ננטש והופקר, ללא משגיח, על מדרכה ציבורית. בנוסף טוענת הנתבעת כי על פי [סעיף 235 לפקודת העיריות](#), הייתה זו לא רק סמכותה אלא גם חובתה להסיר מכשול בדרך הרבים.

מוסיפה וטוענת הנתבעת בסיכומיה כי האוטובוס בגדר "גרוטאה" אשר ננטשה ברשות הרבים תקופה ארוכה של כמעט 4 חודשים, כאשר חלונותיו ודלתותיו שבורים ופרוצים וללא לוחיות זיהוי, באופן שלא ניתן היה לזהות את בעליו. וכי היא פעלה בעניין זה בתוקף סמכותה עפ"י [חוק שמירת הניקיון](#), [פקודת העיריות](#) ו[חוק למניעת מפגעים](#) 1961.

המסגרת הנורמטיבית

[סעיף 2 לחוק שמירת הניקיון](#) קובע, בין היתר, איסור על השלכת פסולת, פסולת בנין וגרוטאות רכב ברשות הרבים. איסור זה מהווה גם עבירה פלילית.

"רכב" מוגדר בסעיף 1 לחוק "כמשמעו [בפקודת התעבורה נוסח חדש](#)".

"גרוטאות רכב" מוגדרות בסעיף 1 לחוק כ"רכב שיצא מכלל שימוש מחמת שהתיישן, שפורק או שנקבע כרכב באובדן גמור, וכן שלד של רכב או חלקים ממנו".

"רשות הרבים" מוגדרת כ"כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו או שהציבור משתמש או עובר בו למעשה".

סעיף 8 לחוק שמירת ניקיון, שעניינו בסילוק גרוטות רכב, קובע:

"(א) רשות מקומית או מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו לכך (להלן: "רשות מוסמכת"), רשאית לסלק גרוטות רכב שהושלכו ברשות הרבים או ברשות היחיד, למעט גרוטאות המצויות בחצריו של מי שמחזיק בהן כדין, או מנהל בהן כדין עסק בגרוטות רכב.

(ב) לא תשתמש רשות מוסמכת בסמכותה לסלק גרוטות רכב לפי סעיף זה אלא לאחר שדרשה בכתב מבעלה או מהמחזיק בה לפנותה תוך תקופה שקבעה בדרישה והוא לא עשה כן, ולאחר שהודעה בדבר כוונתה לסלק את הגרוטה הודבקה עליה במקום נראה לעין, 48 שעות לפחות לפני ביצוע הסילוק.

(ג) לא ניתן לזהות את בעלה של גרוטת הרכב, רשאית הרשות המוסמכת לסלקה אם היא נמצאת באותו מקום לפחות חודש ימים ואם בנסיבות הענין סביר להניח כי בעלה התיימש ממנה מחמת מיעוט שווה.

(ד) סולקה גרוטת רכב כאמור בסעיף קטן (א), זכאית הרשות המוסמכת שסילקה את הגרוטה להחזר הוצאותיה ממי שנמסרה לו דרישה כאמור בסעיף קטן (ב); תעודה מאת הרשות המוסמכת המפרטת הוצאות אלו, תהא ראיה לכך."

סעיף 8 לחוק, שעניינו השארת רכב ברשות הרבים, קובע:

"(א) הושאר רכב ברשות הרבים במקום אחד במשך תקופה העולה על ששים ימים, רשאית הרשות המוסמכת להורות על גרירתו מהמקום.

(ב) לא תשתמש הרשות המוסמכת בסמכותה כאמור בסעיף קטן (א), אלא לאחר שדרשה מבעל הרכב לפנותו תוך תקופה שתקבע בדרישה, והודיעה לו כי אם לא יעשה כן בכוונתה לגרור את הרכב ולהעמידו במקום שיפורט בהודעה.

(ג) הודעה כאמור בסעיף קטן (ב) תודבק על הרכב במקום הנראה לעין ותישלח בדואר רשום לבעל הרשום של הרכב, אם ניתן לזהותו, לפחות ארבעה עשר ימים לפני הגרירה."

על פי **סעיף 8 לחוק שמירת ניקיון**, אם בעלי הרכב שנגרר לא בא לקבלו תוך חודשיים מהיום שבו הודבקה ההודעה על הרכב – תהא הרשות המוסמכת רשאית למכור את הרכב.

אם ביקש בעל הרכב לקבלו, על פי סעיף 8(ב), רשאית הרשות המוסמכת לדרוש החזר כל הוצאותיה בגין גרירת הרכב והחזקתו, ותשלום כל קנס בגין עבירה הכרוכה בשימוש באותו רכב.

דיון, הכרעה ועיקרי נימוקים:

הנגרר-

שאלת האירוע ונסיבותיו

מחומר הראיות עולה כי בין 10-11 לאפריל 2004 פינתה הנתבעת את הנגרר, אשר הונח בשטח ציבורי, ברח' הראשונים ברמת השרון, במשך כחדש ימים, כשהוא קשור לעמוד שהיה על המדרכה. (עדות התובע בעמוד 16 לפרוטוקול וסיכומי הנתבעת). הנגרר הועבר למוסך גרינברג, שם שהה כשמונה חודשים, עד למועד בו הוחזר לידי התובע, מבלי שהנתבעת טרחה ליידע את התובע בדבר גרירת הנגרר ואחסנתו במוסך גרינברג (עדות נתן בעמ' 7 לפרוטוקול; עדות מר סער בעמ' 22 לפרוטוקול; ועדות התובע בעמ' 16 לפרוטוקול).

הצדדים חלוקים באשר למיקום המדויק בו הונח הנגרר. היינו, האם הונח על הכביש או שמא על המדרכה באופן שהיווה סכנה להולכי הרגל ולנהגים בכביש.

התובע העיד כי הנגרר הוצב "כחול לבן על הכביש וקשור לעמוד שהיה על המדרכה, לא הפריע לאף אחד" (עדות התובע בעמ' 16 לפרוטוקול)

גרסת הנתבעים, כעולה מעדותו של מר סער, מנהל מח' הפיקוח בנתבעת: "... הנגרר היה קשור על עמוד עם שרשרת וחציו על הכביש וחלקו על המדרכה" (עדות מר סער בעמ' 26 לפרוטוקול).

מר סער אישר בעדותו כי נערך תיעוד וצילום של כל רכב מזוהה שנגרר ברמה"ש: "אם יש לנו רכב עם מספרים ... יש תיעוד בכל רכב שהוא ברמה"ש ויש צילום" (עדות מר סער בעמ' 24 לפרוטוקול). אף על פי כן, נמנעה הנתבעת מהבאת ראיות ביחס לתיעוד ולצילום שנערכו. בשל מחדלה זה, נמנעה מבית המשפט ראייה אותנטית אשר יכולה הייתה לשפוך אור על המחלוקת נשוא התביעה, הימנעות זו עומדת לחובתה.

לאחר איזון ושקלול חומר הראיות שהונח בפני, לרבות עדויות שהובאו מטעם שני הצדדים, שוכנעתי לקבל את גרסת התובע לפיה הנגרר הונח על הכביש ברח' הראשונים ברמת השרון, כשהוא קשור לעמוד שהיה על המדרכה, לאורך כחודש ימים וכי הנגרר נגרר ע"י הנתבעת בין 10-11 לאפריל 2004 והועבר למוסך גרינברג, שם שהה כשמונה חודשים, עד למועד בו הוחזר לידי התובע, מבלי שהנתבעת טרחה ליידע את התובע בדבר גרירת הנגרר ואחסנתו במוסך.

שאלת האחריות

הנתבעת טוענת כי פעלה כדין בגרירת הנגרר.

השאלות העומדות בפנינו הן כדלקמן:

- א. האם הנגרר הינו בגדר "רכב", שאז חלות עליו הוראות [חוק שמירת הניקיון](#); אם כן -
- ב. האם הנגרר הושאר ברשות הרבים במקום אחד במשך תקופה העולה על שישים ימים (כאמור בסעיף 8א(א) לחוק); אם כן-
- ג. האם הנתבעת פעלה כאמור בסעיף 8א(ב) ו- 8א(ג), קרי שלחה דרישת פינוי בדואר רשום והודבקה התראה כנדרש על גבי הנגרר.
- ד. האם התובע הוכיח את הנזק הנטען על ידו.

על פי סעיף 1 לחוק מוגדר "רכב": כמשמעו בפקודת התעבורה. עיון בפקודת התעבורה מעלה כי הנגרר הינו בגדר "רכב" ומשכך, חלות עליו הוראות [חוק שמירת הניקיון](#).

בענייננו, אין חולק כי הנגרר הושאר בשטח ציבורי, ברחוב הראשונים ברמת השרון, העונה על ההגדרה של "רשות הרבים" בחוק שמירת הניקיון.

מעדותו של התובע עולה כי הנגרר הושאר ברשות הרבים לאורך כחודש ימים (עדות התובע בעמ' 16 לפרוטוקול) והנתבעת, בסיכומיה, אינה חולקת על כך.

בנסיבות אלו, לא הוכח כי הנגרר הושאר ברשות הרבים במקום אחד במשך תקופה העולה על 60 ימים ומכאן, שהנתבעת לא הייתה רשאית לפנות את הנגרר.

למעלה מן הנחוץ, יצוין כי הנתבעת גם לא מילאה אחר כל הנדרש ממנה עפ"י סעיף 8א(ב) ו-8א(ג), קרי שליחת דרישת פינוי בדואר רשום והדבקת הודעה כנדרש על גבי הנגרר.

מר סער הודה, בחקירתו הנגדית, כי לא הודבקה התראה על הנגרר. תחילה טען כי "אם זה גרר אין לנו מקום לשים מדבקה...". לאחר מכן טען כי "לא שמנו הודעה בגלל שהוא היווה סכנה לציבור" (עדות מר סער בעמ' 22 לפרוטוקול). ואולם, לא הוכח כי הנגרר היווה סכנה לציבור.

נוכח האמור, שוכנעתי כי הנתבעת לא קיימה את דרישת החוק, וביצעה את הגרירה ללא סמכות.

לעניין הנזק

התביעה מתייחסת לנזק שנגרם לנגרר בעת שהותו במוסך גרינברג ולעוגמת הנפש שחוהה התובע במשך שמונה חודשים בהם שהה הנגרר במוסך.

התובע הגיש חוות דעת שמאי, מר ראובן משה, אשר העריך את הנזק שנגרם לנגרר לפי הפירוט הבא: לנגרר חסרים יחידת כוננת וגלגל חילופי אשר עלותם מסתכמת בסך ₪ 1,689.23.

התובע לא הרים את הנטל המוטל עליו להוכיח טענותיו כי הנזק הנטען נגרם בעת שהות הנגרר במוסך גרינברג. לאמור, גם אם עלה בידי התובע להוכיח כי אכן נגרם נזק לנגרר, לא הוכח כי הנזק נגרם בעת שהות הנגרר במוסך. לא הוצג מצב הנגרר לפני החנייתו ברחוב וסמוך לפני גרירתו ולא הוכח כי היה בעל כוננת וגלגל חילופי עליו.

עם זאת, לאחר שמיעת עדויות הצדדים, ראיתי לפסוק לתובע סך של 5,000 ₪ בגין עוגמת הנפש שחוהה התובע במשך שמונה חודשים בהם שהה הנגרר במוסך גרינברג, והמאמצים והזמן שהשקיע למציאתו להם נדרש מחמת מחדלי הנתבעת לגרירה לפני עבור המועד ולאי מסירת הודעה על פי דין.

האוטובוס

מחומר הראיות שהונח בפני, לרבות עדויות הצדדים שוכנעתי כי האוטובוס הונח בשטח ציבורי, במגרש החניה בבית העלמין בקריית שאול, במצב מוזנח ולא מזוהה. הנתבעת טוענת כי פעלה כדין בגרירת האוטובוס והשמדתו.

השאלות העומדות בפנינו במקרה דנא הן כדלקמן:

א. האם האוטובוס של התובע הינו בגדר "גרוטת רכב", ולחלופין האם הוא הושאר במקום אחד במשך תקופה העולה על ששים ימים (כאמור בסעיף 8 א(א) לחוק).

ב. האם המקום שבו הושאר האוטובוס הוא בגדר "רשות הרבים" כהגדרתו [בחוק שמירת הניקיון](#).

ג. האם העירייה פעלה כאמור בסעיף 8(ב) או 8 א(ב) לחוק, קרי נשלחה דרישת פינוי בכתב והושארה הודע כנדרש על גבי האוטובוס.

ד. האם התובע הוכיח את הנזק הנטען על ידו.

נשאלת השאלה האם האוטובוס בא בגדר ההגדרה "גרוטת רכב".

סעיף 1 לחוק מגדיר "גרוטת רכב" כ"רכב שיצא מכלל שימוש מחמת שהתיישן, שפורק או שנקבע כרכב באובדן גמור, וכן שלד של רכב או חלקים ממנו".

[בתקנה 1 לתקנות התעבורה התשכ"א – 1961](#), אליהן מפנה החוק, מוגדר "רכב מיושן": " ... אוטובוס שבמועד חידוש רישיונו מלאו חמש עשרה שנים משנת ייצורו".

בענייננו, שנת ייצורו של האוטובוס 1993, מכאן שבעת שנגרר האוטובוס ע"י הנתבעת (לכל היותר בחודש ספטמבר 2005) חלפו 12 שנים משנת ייצורו ומשכך, אינו עונה על הגדרת "רכב מיושן", כמשמעו [בתקנות התעבורה](#).

לטענת הנתבעת, האוטובוס נתגלה לראשונה ע"י פקחי העירייה כשהוא חונה במגרש החניה בקריית שאול, כשהוא נטוש כגרוטאה כאשר חלותיו ודלתותיו שבורים ופרוצים, ללא לוחיות זיהוי לפנים ומאחור, באופן שלא ניתן לזהות את בעליו.

בעדותו, טען פקח העירייה, מר אברהם עזרא, כי " ... האוטובוס היה פרוץ, מסביבו היו המון זכוכיות כל החלונות מנופצות, בתוך האוטובוס לא היה שום המעיד על שימוש, לא כסאות לא ריפוד הכל היה שלד ברזלים." (עדות מר עזרא בעמ' 27 לפרוטוקול).

מר נתן אהרוני, מ"גרר נתן" העיד כי "האוטובוס היה בקריית שאול, בחלקה הצבאית. יש שם חניון אספלט הוא עמד שם, אבל ליד בתים במקום שומם בצד שמאל. הבאתי 3 גריסטים ואין אויר בגלגלים הם לא רצו לגרור כי זו גרוטאה אמיתית, כולה שבורה, כל הצמיגים קרועים, שמשות שבורות ומראות, לא השאירו כלום. היה גם חג נדמה לי אז הילדים פצצו את האוטובוס ... (עדות מר אהרוני בעמ' 9 לפרוטוקול).

התובע העיד כי האוטובוס, אשר שימש את עיריית באר שבע עד למועד סגירת התחבורה הציבורית, נרכש על ידו במחיר של ₪ 46,800 כולל מע"מ. מנספחים ג' וד' לעדותו הראשית של

התובע, עולה כי האוטובוס נרכש ע"י התובע ביום 5.5.05 ונגרר על ידו לרמת השרון ביום 4.7.05. התובע העיד כי האוטובוס הוחנה ברח' הראשונים ברמת השרון, כדי שהתובע ישמשו למעגל העבודה, ובעודו חונה ברח' הראשונים הנתבעת ו/או מי מטעמה רשמה דו"ח בגין חנייתו שלא כדין. כן העיד התובע כי פקחי הנתבעת פנו אליו ודרשו כי יעביר את האוטובוס לבית העלמין בקרית שאול וכי כך עשה, כאשר הוא בודק את מצב האוטובוס מידי מספר ימים (עדות התובע בעמ' 19-20 לפרוטוקול).

מר הרצל דמרי העיד כי "כשהוא לקח את האוטובוס הוא היה במצב מצוין" וכי הסיבה לגרירת האוטובוס על ידי התובע היא "אלה הם אוטובוסים שיש להם 3 הילוכים, לא מומלץ לנסוע במרחקים איתם" "... הגיר שלהם לא בנוי לנסיעה מחוץ לעיר" (עמוד 11 לפרוטוקול).

עיון בתמונות של האוטובוס שהוגשו על ידי התובע, אשר צולמו, לטענתו, בעת גרירת האוטובוס מבאר שבע, בסמוך למועד רכישתו, נראה לכאורה כי האוטובוס תקין ושלם במראהו. עם זאת, לא ניתן להבחין בתמונות בלוחית הרישוי של האוטובוס, ומכאן שלא ניתן לדעת האם כלל עסקינן באוטובוס נשוא התובענה.

עוד יצוין כי לאחר סיום הבאת הראיות וביום הגשת סיכומי התובע הוא צירף בקשה עם תמונות מקור של האוטובוס (צילום לא ברור מהם צורף לחו"ד מומחה מטעמו) לעת גרירתו מב"ש והנתבעת צירפה תמונות האוטובוס – כפי שהיה במצבו – לעת פינויו בהמשך לעדות אהרוני. בהחלטת 11.9.03 הוחלט לאשר הגשתם ומעיון בתמונות ובחינתם נמצא כי אין לזהות את הכלי שנגרר עם האוטובוס המצולם בתמונות שהגיש התובע ואפשר אף להבחין על פי המספר הטבוע בקדמתו מצד ימין ובראשו כי מדובר בכלים שונים. כך שאין להסיק על נזקים נטענים שנגרמו בהשוואתם.

מתמונות של האוטובוס אשר הוגשו על ידי הנתבעת והמשקפות, לטענתה, את מצב האוטובוס לאחר שננטש במגרש החנייה הציבורי, מלמד כי על גבי האוטובוס לא הופיעו לוחיות רישוי וכי כל שמשותיו ודלתותיו מנופצות. אציין כי לא ניתן להבחין בתמונות כי באוטובוס כי אין אוויר בגלגלים, נהפוך הוא, בתמונות נראה לכאורה כי יש אוויר בגלגלים.

מן המקובץ, נראה כי סיווגו של האוטובוס כגרוטאה לא נסמך על בדיקה מדוקדקת להתאמה לחוק, אלא על מראה עינו של פקח העירייה שבדק את הרכב, והסיק כי הרכב ננטש וסיווג אותו כ"גרוטאה".

אין די במצבו המוזנח של האוטובוס על מנת להחיל על האוטובוס את ההגדרה "גרוטאה" על פי [חוק שמירת ניקיון](#). הנתבעת לא הצליחה להוכיח לביהמ"ש כי הרכב "יצא מכלל שימוש", לא ע"י עדותו של הפקח, לא ע"י התמונות ולא על ידי מסמכים.

בנסיבות אלו, לא שוכנעתי כי האוטובוס עונה על הגדרת "גרוטות רכב" שבחוק. לאור האמור, לא הייתה הנתבעת מוסמכת לגרור ולהשמיד את הרכב על פי סעיף 8 לחוק. כמו כן, נראה שהאוטובוס לא עונה על התנאי המפורט [בסעיף 8א\(א\) לחוק שמירת הניקיון](#), כאשר לא עלה בידי הנתבעת להוכיח כי האוטובוס הושאר ברשות הרבים במקום אחד במשך תקופה העולה על 60 ימים ומכאן, שהנתבעת לא הייתה רשאית לפנותו. למעלה מן הנחוץ יצוין, כי הנתבעת לא מילאה אחר כל הנדרש ממנה על פי סעיפים 8(ב) או 8א(א) לחוק, קרי שליחת דרישת פינוי בכתב/בדואר רשום (בהתאמה) והדבקת הודעה כנדרש על גבי האוטובוס.

הנתבעת מודה כי לא הודבקה התראה על הרכב, לשיטתה, משום שבשל מצבו, הופעל שיקול דעת להרים את הרכב ללא שתודבק עליו התראה.

כך העיד מר אברם עזרא, הפקח שטיפל במקרה: "לא הדבקתי מדבקה על האוטובוס כי האוטובוס היה פרוץ ... מאחר ומדובר בשטח ציבורי חניון בית העלמין ויש תנועת בני אדם, בשכונת מגורים סמוכה, זה מהווה סכנה מוחלטת לילדים, לנוער ולמי שמסתובב שם. לא היה זמן לשים מדבקה ולחכות 14 יום".

ואולם, דברים אלה עומדים בסתירה עם העובדה שהנתבעת התמהמהה במשך כחודש עד שגררה את האוטובוס, ולא פינתה אותו לאלתר.

סיכומי של דבר, הנתבעת לא עמדה בכל בתנאים המצטברים לפי [סעיפים 8 או 8א לחוק שמירת הניקיון](#), ולא הייתה ראשית לפנות את האוטובוס.

הנזק

התביעה מתייחסת לשני מרכיבי פיצוי: האחד, שווי של האוטובוס שהושמד בסך של 70,000 ₪ בתוספת מע"מ. השני, נזק לעסק התובע – העסקת קבלני משנה על מנת לעמוד בהתחייבויות בהעסקת נוסעים, ועוגמת נפש.

את המרכיב השני לא הוכיח התובע. התובע העיד כי כל התקופה בה החזיק באוטובוס, הוא לא השתמש בו כלל. וכי כבר בתקופה שקדמה לגרירה הוא העסיק קבלני משנה (עמ' 20-21 לפרוטוקול). ומכאן, שלא עלה בידי התובע להוכיח כל נזק עקיף שנגרם לו כתוצאה מאירוע הגרירה.

באשר למרכיב של שווי הרכב. להוכחת טענותיו בדבר שווי האוטובוס הגיש התובע חוות דעת שמאי, מר ראובן משה, אשר העריך את שווי האוטובוס בסך של 70,000 ₪ בתוספת מע"מ.

השמאי העיד כי הערכתו נעשתה בהסתמך על תמונות האוטובוס אשר צולמו בעת גרירת האוטובוס מבאר שבע לרמת השרון בסמוך לאחר רכישתו; רישיון רכב; ואוטובוס זה (עמוד 12-13 לעדות השמאי). כאמור התמונות שהוגשו ביחס לאוטובוס שנגרר מב"ש לאוטובוס שפונה משקפות שני כלים שונים.

לצורך אומדן שווי האוטובוס, יש להביא בחשבון נתונים ספציפיים של אותו אוטובוס, כגון: מס' הקילומטרים שעבר; מס' הבעלים; תאונות שאירעו לו; וכיוצ"ב. לכל אלה לא הובאו ראיות כדבעי.

בנסיבות אלו, לא עלה בידי התובע להוכיח כדבעי את ערך האוטובוס שפונה. עם זאת, וכפי שצוין לעיל, הוכח כי האוטובוס נרכש ע"י התובע כ- 4 חודשים בטרם נגרר והושמד על ידי הנתבעת, בעלות של 46,800 ₪ (כולל מע"מ). כמובן, שיש לקחת בחשבון את מצב האוטובוס ביום הגרירה וההשמדה.

הנתבעת השמידה, שלא כדין רכוש של התובע, שהיה בעל ערך כלשהו, ועליה לפצותו.

בשקילת עניין הפיצוי שמגיע לתובע בגין גרירת האוטובוס והשמדתו יש לערוך איזון בין העוולה המנהלית של הנתבעת כלפי התובע לבין התנהגותו של התובע עצמו, שתרמה לא מעט להשתלשלות הדברים שבבסיס התביעה, כאשר התנהלותו של התובע ביחס לאוטובוס מצביעה על הזנחה מצטברת, עת העיד התובע כי ראה את האוטובוס מידי מס' ימים, אך בחר להתעלם ממצבו. (ראה [ת.א. 12760/01](#) ג'נח ויקטור נ. עיריית נתניה ואח' (פורסם בנבו)) ומצבו של האוטובוס לעת פינויו, לפחות עפ"י התמונות, וראיות הנתבעת משקפות כלי מנופץ והרוס (ר' עדות עזרא ואהרוני).

לאחר איזון ושקלול נתונים אלו, מצאתי לפסוק לתובע פיצוי בגין השמדת הרכב במצבו כפי שהיה בסך של 18,000 ₪ הכולל בחובו עוגמת נפש ונוכח מחדלי הנתבעת כמתואר.

סוף דבר

אני מחייב את הנתבעת לשלם לתובע, בגין גרירת הרכבים שלא כדין, סך של 23,000 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום הגשת התובענה ועד לתשלום בפועל וכן אני מחייב את הנתבעת בהוצאות התובע בסכום כולל של 3,000 ₪ ושכ"ט עו"ד בסך 7,500 ₪ ומע"מ כחוק.

ניתן היום, ז' בניסן, תשס"ט (1 באפריל 2009), בהעדר.

אברהם קסירר

אברהם קסירר, שופט

ההחלטה כפופה לשינויי נוסח, הגהה ועדכון מתבקשים.